

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

КОМІТЕТ З ПИТАНЬ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

В И С Н О В О К

до проекту Закону про казначейський пенсійний план (реєстр. № 7722 від 01 вересня 2022 року)

Комітет Верховної Ради України з питань цифрової трансформації розглянув на своєму засіданні (протокол № 83 від 21 жовтня 2022 року) проект Закону про казначейський пенсійний план (реєстр. № 7722 від 01 вересня 2022 року), поданий народними депутатами України Третяковою Г.М. та іншими.

Згідно з пояснювальною запискою до законопроекту метою його розробки є надання громадянам України з 1 січня 2023 року можливості формувати добровільні особисті пенсійні накопичення, за рахунок яких вони у майбутньому одержать додаткове, до їх пенсій із солідарної системи, джерело пенсійних виплат, що певною мірою покращить їх забезпечення у старості.

Законопроектом пропонується визначити правові, економічні та організаційні засади казначейського пенсійного плану в Україні та врегулювати правовідносини, пов'язані з ним. Передбачається, що облік учасників казначейського пенсійного плану буде здійснювати центральний орган виконавчої влади, який відповідає за формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, відкритих даних, національних електронних інформаційних ресурсів, інтероперабельності, впровадження електронних послуг та розвиток цифрової грамотності громадян. Управління активами буде здійснюватися Казначейством. Законопроект передбачає, також, внесення змін до деяких законодавчих актів, щодо приведення їх норм у відповідність до запропонованої концепції казначейського пенсійного плану.

Розглянувши законопроект в межах предметів відання, члени Комітету зазначають наступне.

Абзацом другим частини першої статті 1 проекту Закону передбачено, що адміністратором є центральний орган виконавчої влади, який відповідає за формування та реалізацію державної політики у сфері цифровізації, відкритих даних, національних електронних інформаційних ресурсів, інтероперабельності, впровадження електронних послуг та розвиток цифрової грамотності громадян.

Варто зазначити, що відповідно до пункту 20 частини першої статті 2 Закону України «Про публічні електронні реєстри» (далі – Закон про реєстри) технічний адміністратор реєстру - юридична особа публічного права, яка в межах та в обсягах, визначених договором, забезпечує супровід, функціонування та адміністрування публічного електронного реєстру.

Звертаємо увагу, що 15 липня 2021 року Верховною Радою України прийнято Закон України № 1689-IX «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг» (далі – Закон), який визначає засади надання електронних публічних послуг, публічних послуг, комплексних електронних публічних послуг, автоматичного режиму надання електронних публічних послуг.

Відповідно до пункту 2 частини першої статті 1 Закону електронною публічною послугою є послуга, що надається органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами, організаціями, які перебувають в їх управлінні, у тому числі адміністративна послуга (у тому числі в автоматичному режимі), яка надається з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем на підставі заяви (звернення, запиту), поданої в електронній формі з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем (у тому числі з використанням Єдиного державного веб-порталу електронних послуг), або без подання такої заяви (звернення, запиту).

Таким чином, пропонуємо положення абзацу другого частини першої статті 1 проекту Закону привести у відповідність до вимог вищезазначених законів у частині визначення технічного адміністратора та сфери надання електронних публічних послуг.

2. Разом з тим, абзацом шостим частини першої статті 1 проекту Закону визначено, що Єдиним реєстром казначейського пенсійного плану є організаційно-технічна система, в якій здійснюється збирання, накопичення, систематизація, оброблення, зберігання та використання інформації про учасників казначейського пенсійного плану, їх пенсійні кошти, визначення прав учасників, а у випадках, визначених законом, - їхніх спадкоємців, на пенсійні виплати за рахунок пенсійних коштів, доступ до якої забезпечується через Єдиний портал державних послуг Дія.

У свою чергу, відповідно до частини першої статті 17 Закону України «Про адміністративні послуги» надання адміністративних послуг в електронній формі та доступ суб'єктів звернення до інформації про адміністративні послуги з використанням мережі Інтернет забезпечуються засобами Єдиного державного вебпорталу електронних послуг, який є офіційним джерелом інформації про надання адміністративних послуг в Україні.

У пункті 1 Положення про Єдиний державний вебпортал електронних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 4 грудня 2019 р. № 1137 (далі - Положення) зазначено, що це Положення визначає мету, основні завдання, функціональні можливості та суб'єктів Єдиного державного вебпорталу електронних послуг (далі - Портал Дія), зміст розміщеної на ньому інформації та порядок її внесення, порядок ведення Реєстру адміністративних послуг, а також інші питання щодо функціонування Порталу Дія.

Пунктом 14 Положення визначено, що Портал Дія – інформаційно - комунікаційна система, яка організаційно та функціонально складається з Реєстру адміністративних послуг, електронного кабінету користувача, мобільного додатка Порталу Дія (Дія), підсистеми перевірки даних, інших підсистем та програмних модулів.

Водночас зазначасмо, що Закон про реєстри встановлює правові, організаційні і фінансові засади створення та функціонування публічних електронних реєстрів з метою захисту прав та інтересів фізичних та юридичних осіб під час створення, зберігання, оброблення та використання інформації у публічних електронних реєстрах.

Дія цього Закону поширюється на відносини, що виникають у сфері публічних електронних реєстрів під час створення, ведення, взаємодії, адміністрування,

перетворення, модифікації та припинення публічних електронних реєстрів, при використанні реєстрової інформації національних електронних інформаційних ресурсів під час провадження дозвільної діяльності, надання адміністративних, соціальних та інших публічних послуг, провадження іншої управлінської діяльності та державного регулювання, а також поширюється на відносини, що виникають під час створення, ведення, взаємодії, адміністрування Єдиного реєстру адвокатів з урахуванням особливостей, визначених Законом України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність».

Відповідно до пункту 12 частини першої статті 2 Закону про реєстри, публічний електронний реєстр (реєстр, кадастр, реєстр тощо) – інформаційно - комунікаційна система, що забезпечує збирання, накопичення, захист, облік, відображення, оброблення реєстрових даних та надання реєстрової інформації.

Згідно частини третьої статті 26 Закону про реєстри виключно законом або іншим актом законодавства, згідно з яким створений реєстр, визначаються відомості, зазначені у частині другій статті 26 цього Закону (крім випадків, визначених статтями 40 і 41 цього Закону) (частина третя статті 4 Закону про реєстри).

Проектом Закону передбачається створення Єдиного реєстру казначейського пенсійного плану. З метою приведення проекту Закону до вимог Закону про реєстри пропонуємо доповнити наступними відомостями:

- призначення реєстру;
- держателя реєстру;
- вимоги до публічних реєстраторів;
- вимоги до створювачів;
- об'єкт (об'єкти) реєстру, порядок його (їх) реєстрації та ідентифікації;
- джерела інформації відповідного реєстру;
- види реєстрових даних, метаданих та візуальних, підтверджуючих ці дані, образів (матеріалів фото- та відеофіксації, скан-копій тощо);
- спосіб (процес) створення створювачем інформації про об'єкт реєстру, у тому числі з використанням прикладних програмних інтерфейсів реєстрів;
- строки внесення до реєстру інформації про об'єкти реєстру;
- види та матеріальні форми документів, що створюються під час ведення реєстру, та спосіб їх обліку у складі такого реєстру;
- фінансові джерела створення програмно-технічних засобів реєстру та право власності на них;
- вимоги до ведення та адміністрування реєстру;
- вимоги до інтеграції з Системою електронної взаємодії;
- вимоги до обробки та захисту персональних даних, інших реєстрових даних та інформації;
- джерела фінансового забезпечення функціонування реєстру;
- форми і порядок оприлюднення та отримання реєстрової інформації, права та обов'язки користувачів; перелік послуг реєстру та розмір плати за їх надання;
- вимоги до системи управління ризиками та інформування суб'єктів інформаційної взаємодії і правоволодільців про порушення цілісності реєстрової інформації, її несанкціонованої обробки;
- порядок обов'язкового інформування правоволодільця про запити будь-яких осіб щодо інформації про нього та належні йому майно, майнові, правові та інші спеціальні статуси, а також про збирання, оброблення, внесення такої інформації до відповідних реєстрів, її зміну та видалення;
- дата початку функціонування реєстру.

З огляду на викладене, пропонуємо проект Закону привести у відповідність до Закону про реєстри, у тому числі, положення абзацу шостого частини першої статті 1 проекту Закону щодо терміну «Єдиний реєстр казначейського пенсійного плану» в частині визначення терміну, форми такого реєстру та забезпечення доступу до нього з використанням інформаційно-комунікаційних систем привести у відповідність до вимог чинного законодавства.

3. Одночасно інформуємо, що відповідно до пункту 4 Положення Портал Дія створений з метою реалізації права кожного на доступ до електронних публічних послуг та інших послуг, звернення до органів виконавчої влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій (зокрема відповідно до Закону України «Про звернення громадян»), благодійної (волонтерської) діяльності, отримання інформації з національних електронних інформаційних ресурсів, інших інформаційно-комунікаційних систем, яка необхідна для надання послуг, а також для проведення моніторингу та оцінки якості послуг у випадках, визначених цим Положенням.

Варто зазначити, що забезпечення доступу громадян до Єдиного реєстру казначейського пенсійного плану передбачає значну модернізацію функціоналу Порталу Дія. Наразі, у рамках бюджетної програми «Електронне урядування» 2901030 не передбачено коштів на здійснення такого доопрацювання.

Окрім цього, здійснення модернізації Порталу Дія передбачає розроблення технічного завдання, наявних та узгоджених бізнес-процесів, розроблених та узгоджених протоколів електронної інформаційної взаємодії.

Пунктом 1 розділу IX «Прикінцеві положення» передбачено, що цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

Міністерство цифрової трансформації України пропонує передбачити інші альтернативні визначення фронт-офісу для доступу до Єдиного реєстру казначейського пенсійного плану. Водночас положення щодо технічної реалізації такого доступу засобами Порталу Дія зазначити з приміткою «(за технічної можливості)».

Враховуючи вищезазначене, за результатами обговорення Комітет ухвалив рішення:

1. Рекомендувати Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів врахувати зауваження та пропозиції під час підготовки до розгляду проекту Закону про казначейський пенсійний план (реєстр, № 7722 від 01 вересня 2022 року), поданий народними депутатами України Третяковою Г.М. та іншими.

2. Направити висновок до Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів.

Голова Комітету

М. КРЯЧКО